گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۵۳۶۱۰
سه شنبه ۳۰ شهریور ۱۴۰۰ ۱۷:۰۰

یادداشتی از دکتر محمد رضا سعیدی

سیری بر تاریخ عقاید اقتصادی (فرانسوا کنه)

«کنه» مدلی اقتصادی را ایجاد کرد که در آن سه طبقه اجتماعی عامل تحرک اقتصادی بودند. طبقه «مالک» که مالک زمین بودند . طبقه «مولد» که شامل نیروهای زراعی ، و طبقه «عقیم» که متشکل از صنعتگران و تجار بودند.

به گزارش خبر، "دکتر محمدرضا سعیدی دانش آموخته تاریخ و مطالعات سیاسی واسلامی، در یادداشتی ارسالی به پایگاه خبری گزارش خبر درخصوص"سیری بر تاریخ عقاید اقتصادی (فرانسوا کنه)" آورده است:

"کنه "در اواخر قرن هفدهم میلادی در شـــهر مرِ فرانســـه که در نزدیکی ورسای است بدنیا آمد /پدر او یکی از مالکین خرده پایی بود که بعدها تاثیری زیادی در درک " کنه " از اقتصاد گذاشت.او که در ابتدا قرار بود جراح شـــود، تحصیلات خود را در رشـــته پزشکی آغاز کرد و به پزشک لویی پانزدهم تبدیل شد و به خدمت شاه فرانسه رفت.

لویی احترام زیادی برای او قائل بود. او از سال ۱۷۵۰ به این سو مطالعات اقتصادی خود را آغاز کرد و پس از آشنای با بسیاری از اقتصادانان جوان جهان ، از جمله آدام اسمیت ، نوشته های اقتصادی خود را آغاز کرد .

کنه نهایتا در ۸۰ سالگی ودر ورسای درگذشت .برای آشـــنایی با فرانســـوا کنه باید برگردیم به حدود ۳۵۰سال پیش .امروز بسیاری از کتاب های ”پیشگامان علم اقتصاد "نام او را در فصول ابتدای خود قرار داده اند .

مســـئله بسیار مهم این است که یک اقتصاددان فرانسوی چه کرده و چه گفته است علی رغم قدیمی ترین بودن از آدام اسمیت ، هنوز هم نامس در تاریخ علم اقتصاد باقی مانده است. همین مسئلهبسیار مهم است . همه ما می دانیم که آدام اسمیت را "پدر سرمایه داری " می دانند ، پس نظرات و آرای کنه پیش از این که تصویر و تصور امروزی از علم اقتصاد پدید آمده باشند، مکتوب شده و در جهان تاثیر خود را گذاشته اند.

آثار اقتصادی کنه هم اکنون دریک مجموعه دوجلدی تحت عنوان "مبانی علم اقتصاد" جمع آوری شده است و البته کتاب های دیگری هم وجود دارند که آثار فلسفی و اقتصادی کنه را جمع آوری کرده و توضیح داده اند.در آن سال ها نشریه ای در فرانسه چاپ می شد که عنوانش "دایره المعارف " بود و بسیاری از روشنفکران فرانسوی آثار نظری خود را در آن منتشر می کردند.

کنه هم مقاله هایی را تحت عنوان "شواهد " در این نشریه منتشر کرده است .

اوج داستان اقتصادی کنه با چاپ کتاب "جدول اقتصادی "پدیدار شد .این کتاب درسال ۱۷۵۸منتشر شد و مبانی لازم برای ایده هایی فیزیوکراتی درباره اقتصاد را ایجاد کرد.

امروز ه با جرات می توان گفت که این کتاب "کنه "اولین اثری در طول تاریخ است که تلاش کرده علم اقتصاد را به شکلی تحلیلی توضیح دهد و از همین رو تحلیل گران آن را یکی از مهم ترین آثار تاریخ اندیشه اقتصادی می دانند .

پیش از آنکه به بیشتر به آثار نظریه های اقتصادی "کنه "وارد شویم باید به این نکته هم اشاره ای کرد که شرق یکی از دلبستگی های شخصی و مطالعاتی " کنه " بود . او در سال ۱۷۶۷ کتابی با عنوان " استبداد در چین " منتشر کرد که در آن نظام امپراتوری چین را با جزئیات تحلیل و نظر خودش را ابراز کرده است .

آغاز علم اقتصاد

"کنه" مدلی اقتصادی را ایجاد کرد که در آن سه طبقه اجتماعی عامل تحرک اقتصادی بودند . طبقه " مالک " که مالک زمین بودند . طبقه "مولد" که شامل نیروهای زراعی ، و طبقه "عقیم " که متشکل از صنعتگران و تجار بودند .جریان تولید و نقدینگی بین این طبقه که از طریق طبقه "مالک " آغار شد زیرا آن ها مالک زمین بودند و از هر دو طبقه دیگر چیزی می خریدند.

این فرایند چند مرحله دارد : مرحله اول کشاورزی ۱۵۰۰ واحد غذایی را در زمینی که از مالک اجاره کرده، تولید می کند .

از این ۱۵۰۰واحد ، ۶۰۰ واحد بابت تغذیه او و نیروی کارش و دام هایی که دارد هزینه می شود . ۹۰۰واحد باقی مانده را در بازار به ارزش ۱ دلار به ازای هر واحد هزینه می فروشد. او ۳۰۰ دلار را نگه می دارد (۱۵۰برای خودش و ۱۵۰ برای نیروی کارش)از بازرگان و صنعت گر بخرد . ۶۰۰ دلار هم بع عنوان سود خالص باقی می ماند که کنه به آن "تولید خالص " می گوید.

در مرحله دوم صنعت گر ۷۵۰ واحد محصول صنعتی تولید می کند.

برای تولید این سطح نیاز ۳۰۰ واحد غذا و ۱۵۰ واحد کالای خارجی است.

هم چنین به ۱۵۰ واحد غذا و ۱۵۰ واحد کالای صنعتی به منظور بقا طی سال نیاز دارد.

او ۴۵۰ واحد غذایی مورد نیاز خود را از کشاورز خریده ، و ۱۵۰ کالای خارجی خود را از تاجر خریداری می کندو ۶۰۰ واحد از محصولاتش را در بازار به ارزش ۶۰۰ دلار می فروشد.

از ان جایی که صنعت گر باید برای سال بعد ابزار بخرد، سود خالصی نخواهد داشت.

مالک تنها مصرف کننده ای است که هیچ تولیدی خاصی ندارد.

او ۶۰۰ دلار اجاره ی که از کشاورز می گیرد را به دو بخش ۳۰۰ دلاری برای غذا و ۳۰۰ دلاری برای محصولات صنعتی هزینه می کند . از انجا که مالک تنها مصرف کننده است ، کنه او را عامل اصلی تحرک اقتصادی می داند . تاجر هم ۱۵۰ دلاری که از صنعت گر گرفته را برای خرید غذا در بازار مصرف می کند و البته غذا ها را از کشور خارج می کند ، تا با خارجی ها به مبادله بپردازد .این نوع نگاه تحلیلی و فرایند محور که کنه به آن دامن زد ، یکی از سنگ بناهابی بود که آدام اسمیت را به سمت ثروت ملل سوق داد .